

در دانه‌هایی که در مجلس روضه پامی گیرند و حسینی بار می‌آیند

■ از نوزاد ۴۰ روزه تا کودکان ۱۰ ساله... دختر و پسر... قسمت خواهران، مجالس روضه خاص است. این قسمت مملو از مادرانی است که با همه سختی‌ها در حال تربیت فرزند خود برای آینده هستند تا یک دوستدار اهل بیت(ع)، یک زینبی و حسینی تربیت کنند...

از کودکی پای روضه امام حسین(ع) نشستیم

وقتی خدا در دل‌های کوچک خانه می‌کند

استاد محمد شجاعی، کارشناس، پژوهشگر و نویسنده مسائل دینی:

روی خودشناسی فرزندان کار نکنیم
تمام رشته‌هایمان پنبه می‌شود

حاج داوود علیزاده، مداح پیشکسوت اهل بیت(ع):

منبر و مداح درست
برای حضور جوانان انتخاب کنیم

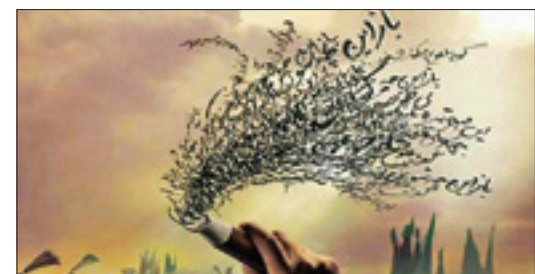
حجت‌الاسلام فخرالدین صابری، مدیر موزه ملی قرآن کریم:

مجالس حسینی جذاب‌ترین محفل
برای تربیت دینی فرزندان است

خودمانی

وقت خوبی برای آدم شدن!

نیره ساری

رسول ترک، با وجود همه خلاف کاری‌هایش ارادت به امام حسین(ع) را فراموش نکرد، به یک تلنگر مسیر زندگی خود را تغییر داد و باقی عمرش را در دستگاه امام حسین(ع) و اهل بیت گذراند. علی گندابی که محور شرارت و مسکرم خوری بود شب اول محرم مسیر زندگی‌اش تغییر کرد، به کر بلا رفت و تصمیم گرفت پاک شود و بر گردد. برنگشت و مقیم کر بلائی حسین بن علی شد. روزنه نور تمام وجود علی را گرفت. بعد به نجف رفت. آن زمان میرزای شیرازی در نجف نماز که می‌خواند، علی صف آخر نماز بود. روزها گذشت و علی کم کم رسید به صف اول نماز و ملازم میرزا شد و نزدیک میرزا بود. علی کنسی شده بود که وقتی میرزای شیرازی وارد حرم می‌شد متوجه می‌شد علی نیست منتظر می‌ماند تا بیاید. در نهایت هم خدا آنگونه به او لیاقت داد که زیر پای زوار علی ابن ابی طالب(ع) خاکش کردند. آدم‌های شبیه علی گندابی و رسول ترک کم نبودند، اما شاید روایت‌های آنان به گوش ما نرسیده و متوجه آن نشدیم. اصلاً چرا دور؟ من و شما هم شاید کم از رسول ترک خلاف کار و علی گندابی شرور نباشیم. همه ما خراب می‌کنیم. انکار رسم دنیا این است که دوباره و دوباره بسازیم و خراب کنیم و بر عکس دوباره و دوباره خراب کنیم و بسازیم. همه ما در گیر طواهر دنیا هستیم و دنبال آن می‌رویم؛ نه اینکه دنیا ما را بکشاند؛ ما خودمان دنبال آن می‌رویم. شیطان روزی مدعی می‌شود که مگر من دستش را گرفتیم که فلان کار را نکن، خودش دنبال من دوان دوان می‌آید. ذات انسان طغیانگر است و در قرآن هم آمده «به یقین انسان طغیان می‌کند». (علق/آیه ۶) این طغیان در کنار دو ویژگی بی‌نهایت طلبی و نامحدود طلبی - که همان حرص و زیاده خواهی و لذت طلبی است - از ماهمانی را می‌سازد که خودمان دنبال شیطان برویم. امام حسین(ع) روزی به مردم کوفه فرمودند: «شما بیعتتان را با ما ترک کردید زیرا تمایل دارید با فساد و بی‌بند و باری زندگی کنید»

برای همه ما مسیر این تلنگر هر ساله و حتی هر روز هموار است. شاید در طول زندگی یاد در طول ماه و روز بارها از این تلنگرها بخوریم و بشنویم، اما از کنار آن رد می‌شویم. مسیر را کم کردیم. خودمان گم شدیم و دستگیری کنار خود نمی‌بینیم. برخی زمان‌ها و موقعیت‌ها شرایط این تلنگر را نزدیک‌تر و هموارتر می‌کند. ماه محرم و روز و شب‌هایی که در و دیوار شهر مزین به پرچم عزای سیدالشهدا(ع) است، فرصت خوبی برای دریافت این تلنگر و تأمل کردن است. عاشورا دافی در قلب تاریخ گذاشت که تا ابد از حرارت نمی‌افتد. بعد از ۱۴ قرن هنوز هم جزئیات واقعه عاشورا را به یاد می‌آوریم. عاشورا کلاسی هزار ساله است که باید هر روز در س‌های آن را مرور کرد. شاگرد خوب بودن یعنی یادگیری در یک دهه و یک ماه و در پس درس دادن در مابقی روزهای سال. هدف عزاداری نه صرف سیاه پوشیدن و گر به کردن بلکه برای صاف کردن و زلالی روح ماست. در زیارت عاشورای خواجه «بُئِثَ لِي قَدَمٌ قَدَّمَ صَدَقَ عُنْدَكَ مَعَ الْخَسَنِ وَأَصْحَابِ الْخَسَنِ الَّذِينَ بَدَّلُوا مَهْجَمَهُمْ ذُؤْنَ الْخَسَنِ (ع)» (خداوند! گام‌های مرا از روی صدق نزد خودت، با حسین و یارانش ثابت بندار، همان یارانی که خون خود را تقدیم او کردند.

در احوالات مرحوم سلیم مؤذن زاده اردبیلی

اگر دل‌های مؤمن را منقلب کردیم به مدد انفاس پاک نبوی است

«زینب زینب زینب، کنز حیا زینب، کان وفا زینب، کان وفا زینب / زینب زینب زینب، درد آشنا زینب، غرق بلا زینب»
صدبار اگر گوش کنیم سیر نمی‌شویم. به دل نشست و به همان اندازه در دل‌ها ماندگار شد. نوحه‌ای که مدیخ خوان آن وصیت کرد با آن به خاک سپرده شود. حاج سلیم مؤذن زاده بیش از شش دهه با حنجره‌های استثنایی، گوش و دل علاقه‌مندان را نوازش داد و سرانجام در سن ۸۰ سالگی دعوت حق را بیک گرفت.
وی چندی قبل از فوت خود در مراسمی در وصیتی به اردبیلی‌ها از آنها خواست او را با نوا «زینب زینب» تشییع کنند و سپس برای تدفین به جوار بارگاه امام رضا(ع) در مشهد مقدس انتقال دهند. استاد سلیم مؤذن زاده اردبیلی در سال ۱۳۱۵ شمسی در شهر اردبیل دیده به جهان گشود. وی فرزند شیخ عبدالکریم مؤذن زاده اردبیلی نخستین مؤذن رادیوی ایران و برادر رحیم مؤذن زاده اردبیلی از مؤذنان معروف ایران است. وی علاوه بر زبان ترکی - آذربایجانی، به زبان فارسی و عربی نیز تسلط داشته و به نوحه‌سرایی در این زبان‌ها نیز معروف بود. اعجاب و توانایی بی‌وصف در اجرای برنامه‌های گوناگون مداحی، نوحه‌خوانی، مولودخوانی، اذان و قرائت قرآن

در کوی نیکانمان

مجید از دوران نوجوانی وی را در ردیف یکی از مطرح‌ترین افراد جهان در این رشته‌ها قرار داد. وی به‌طور متوسط روزانه پنج ساعت از عمر خود را صرف مداحی کرده و بیش از ۲ هزار عنوان نوار کاست مربوط به برنامه‌های او از زمان پیدایش ضبط صوت تاکنون موجود است و اذان معروف وی در دستگاه ماهر خوانده شده است. اساتید فن نام استاد سلیم مؤذن زاده اردبیلی را هم ردیف استاد عبدالباسط در زمینه مداحی و جزو عجایب روزگار دانسته‌اند به طوری که وی بیش از پنج ساعت در اوج می‌خواند و بیش از ۱۵ ساعت بی‌دری مداحی می‌کرد که در نوع خود بی‌نظیر است. صدای گیرا در خانواده مؤذن زاده اردبیلی موروثی بوده و همه فرزندان و نوادگان مرحوم شیخ فرج، این موهبت الهی را از او به یادگار دارند. شیخ فرج پدر بزرگ سلیم مؤذن زاده اردبیلی، قدیمی‌ترین مؤذن کشور است که اطلاعات مختصری از وی موجود است. مرحوم سلیم مؤذن زاده اردبیلی، در گفت‌وگویی می‌گوید: رحیم و من و دیگران اگر اذان گفته‌ایم و دل‌های مردمان مؤمن را منقلب کرده‌ایم، به مدد انفاس پاک نبوی است و توجهات ویژه اهل بیت و امام حسین(ع) است. او می‌گفت: نه تنها سالخورده‌گی

عزا و ماتم حسین(ع) به روایت شاعران بزرگ پارسی

از خون جگر سرشک سازید

هیچ کس از کینه واقعی آن باخبر نیست:
آنچه آن از انبیا رفت از بلا هیچ کس ندهد نشان از کر بلاگر تو را
رنجی رسد گرد زاری آن ز عزتست نه از خواری
آموزگار عشق و اخلاق مصلح‌الدین سعدی شیرازی نیز مانند سایر شعرا، هم در دیوان اشعار و هم در کتاب گرانسنگ بوستان، به واقعه عاشورا پرداخته است و خون پاک شهیدان کر بلا را از آب که مایه حیات است، «ولی تر» می‌داند:
گر خطا گوید و راه خطا مگو! اگر بود پر خون شهید، او را مشو! خون شهیدان را از آب اولی تر است! این خطا را صد ثواب اولی تر است!
سعدی خون شهیدان کر بلا را آن چنان مقدس می‌داند که در یکی از قصاید خود خواند: راه به خون شهیدان کر بلا سوگند می‌دهد که «مرحمی» بر دل‌ها نهد، و می‌گوید:
فردا که هر کسی به شفیعی ززند دست! ما بیم و دست و دامن معصوم مرتضی بیغمیر آفتاب منبر است در جهان اوینان ستارگان بزرگند و مقتدا یارب به نسل طاهر اولاد فاطمه، یارب به خون پاک شهیدان کر بلا! دل‌های خسته را به کرم مرحمی فرست! ای نام اعظمت در گنجینه صفا.
مولانا جلال‌الدین بلخی، دریای ملاحظه و مواج عرفان، بیش از بسیاری از شاعران دیگر، به ابعاد مختلف حادثه عاشورا پرداخته است. ملای روم پیرو مذهب حنفیه، از مذاهب مشهور اهل سنت است، اما جذبه انقلاب پر شور حسینی او را در قیود تنگ مذهبی

هیچ تأثیر سوئی در صدای او نداشت، بلکه صدایش و طنین اوایش روز به روز راس‌تر هم شده و گوهر تجربه نیز بدان افزوده شده است. او همه را مدیون و مرمون دل سیردگی به مرام حسین بن علی می‌دانست. سلیم مؤذن زاده درباره صدای خوش و موسیقی گفته است: «صدای خوش یک امر موروثی در خانواده ما بود. ابوی در عزای حسین نوحه می‌گفت و نوحه می‌خواند اما چیزی که او را در درجه‌ای برتر قرار می‌داد، آشنایی کامل وی به موسیقی است.»
سلیم مؤذن زاده به دوران همراهی‌اش با استاد تاج‌الشعرا اشاره می‌کند. وی هم چنین می‌گوید: «استاد یحییو همسایه ما بودند. مادر مکتب ایشان نکته‌ها آموخته‌ایم، من بیشتر اوقات با ایشان بودم و شعرهای ایشان را می‌خواندم. شعر «هنده» را نخستین بار من خواندم و برای خواندن آن بیشتر از ۴۰۰ صفحه کتاب مطالعه کردم تا بدانم واقعیت تاریخی و دینی آن چه بوده است»
سلیم مؤذن زاده از روزی خود می‌گفت: از خدایم خواهم همه راه به راه راست هدایت کند و آرزویم این است که سیدالشهدا(ع) شافع شیعان حقیقی‌اش باشد و ما را هم شفاعت کند.

محصور نمی‌کند و بی‌اشوبی تمام در ثا و گاه در ستایش حسین(ع) داد سخن می‌دهد؛ از جمله در این غزل مشهور:
کجاییدای شهیدان خدایی/ بلاجویان دشت کر بلائی/ کجاییدای سبک روحان عاشق/ پر ندهد تر ز مرغان هوایی
سیف قرانی نیز از شاعران بزرگ قرن هفتم و شیعه مذهب است و بارها در خلال اشعار خود از حادثه کر بلا و سالار شهیدان یاد می‌کند؛ وی در قصیده‌های معروف می‌گوید:
ای قوم در این عزایگریید! بر کشته کر بلاگریید! این دل مرده خنده تا چند! امروز در این عزایگریید! فرزند رسول را بکشند! از بهر خدای را باگریید! از خون جگر سرشک سازید! بهر دل مصطفی بگریید
و اما به محتشم کاشانی می‌رسیم. محتشم کاشانی از شاعران اوایل عهد صفوی است؛ اهتمام وی سرودن مدایح و مرثیاتی خاندان رسالت بوده و بهترین اشعار او هم در همین زمینه سروده شده است. از میان مرثیاتی او مهم‌تر از همه ترجیع بندی است که در دوازده بند در رثای شهیدان کر بلا سروده است و امروزه بازنده عام و خاص است: «از این چه شورش است که در خلق عالم است! باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است»
محتشم علاوه بر آن ترجیع بند معروف، در همه قالب‌های دیگر شعری نیز در رثای سالار شهیدان شعر سروده است.
* تلخیص از مقاله: تجلی شهادت امام حسین(ع) و واقعه کر بلا در شعر چند شاعر پارسی نویس / رضا آزادپور/ نگاه حوزه